

Отже, діяльність органів студентського самоврядування мала змогу постійно зазнавати змін, удосконалюватися за рахунок розробки та введення в практичну діяльність рекомендацій, сформульованих на основі результатів моніторингу. Адже, вчасно виявивши певні недоліки, переглянувши ряд рекомендацій та порад, оцінку роботи, ми мали змогу виправити помилки, впроваджувати нові напрямки діяльності, певним чином її коригувати і перевіряти ефективність.

Сумська філія МВД
Дуравкіна Н.

ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Останнім часом все частіше постає питання впровадження та підвищення ролі студентського самоврядування у ВНЗ України. Самоврядування – не нове явище. Можна сказати, що самоврядування навіть в Україні має свою історію (наприклад, оцінюючи історію самоврядування в центральних ВНЗ УРСР), але лише тільки після здобуття Україною своєї незалежності, почався новий етап, не формалізований, демократичний, незаангажований – те, що вимагає концепт розвитку України та становлення громадянського суспільства.

Створюючи самоврядування у ВНЗ, керівники припускають дві головні помилки – по-перше, керуються чинним законодавством, у якому вказано, що органи студентського самоврядування мають лише функцію дорадчого органу та не мають права приймати рішення, які б мали силу змінити життя студентської громади на краще, а по-друге, – спираються на стару радянську систему організації навчально-виховного процесу, коли, образно кажучи, слово ректора чи «керівної верхівки» було законом і всі питання стосовно навчання, виховання, позанавчальної роботи та розважальних заходів виконували за прямими директивами.

Вирішити це питання може лише прийняття окремого блоку законів (не одного, а саме блоку, кожний закон з якого буде стосуватися окремого аспекту функціонування студентського самоврядування), який би регулював та супроводжував діяльність самоврядування.

З досвіду самоврядування країн близького закордону (Польщі, Латвії, Словаччини, Фінляндії) можна зробити висновок, що саме блок законів забезпечує як фінансову незалежність студентської громади (на досвіді Польщі та Латвії), так і незалежність у прийнятті рішень стосовно навчального процесу (як у Фінляндії), так і існування окремих студентських клубів, які займаються життям студентів (Словаччина).

У сучасному українському законодавстві існують лише окремі статті окремих Законів («Закон про освіту», «Закон про вищу освіту») та підзаконні акти, як то постанови, рекомендації, поради, листи. Постанови Міністерства освіти та науки України нав'язуються студентське самоврядування,

вимушують керівництво до насильного впровадження «варварськими» методами. Таке самоврядування має штучний характер та швидко зникає, виконуючи функцію посередника рішень ректорату та студентської громади.

Виходячи з вищесказаного, зазначимо, що на теперішній час для підвищення ефективності студентського самоврядування конче потрібним є прийняття ряду законодавчих актів та паралельних підзаконних документів, які б регулювали:

- структуру студентського самоврядування у вищих навчальних закладах, яка не має бути однозначною, а повинна характеризуватися варіативністю та демократичністю з врахуванням специфіки та історії кожного ВНЗ;
- гарантію прав органів студентського самоврядування та виконання рішень цих органів;
- гарантію прав студентів-членів студентської громади, як і обов'язків;
- порядок реєстрації органів студентського самоврядування та їх легалізація;
- порядок фінансування діяльності студентського самоврядування;
- проведення чіткої роздільної лінії між профспілковими організаціями та органами студентського самоврядування;
- представництво студентів у керівних органах ВНЗ, як то вчена рада, ради факультетів та кафедр;
- проведення позанавчальної виховної роботи органів студентського самоврядування;
- порядок прийняття рішень стосовно відрахування та переведення студентів, призначення студентам стипендій, як загальних, так і спеціальних.

На сьогоднішній день громадськими організаціями, депутатськими комісіями та спеціальними комісіями при Міністерстві у справах освіти та науки подано до розгляду біля 15 законопроектів. Оцінюючи кожний з них, можна знайти багато недоліків, і головний із них – відсутність структурованості, блоковості та невідповідність чинним нормам діяльності громадських об'єднань та організацій. Нечітким є вирішення питання демократизації структури органів управління студентського самоврядування та відповідності структури студентського самоврядування традиціям та історії ВНЗ.

Резюмуючи все наведене вище, можна зробити висновок про те, що на сьогоднішній день питання студентського самоврядування набуває все більшої актуальності та стає основою концепту розуміння освіти як демократичного процесу, направлено на розвиток як внутрішнього потенціалу кожного представника студентства, так і забезпечення належного освітнього рівня студента та студентства в цілому. Це можна досягти лише створивши потрібну законодавчу базу та вивести її з кулуарів коридорів офіційних структур та органів до реальності буття студентів.